

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/16/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5622200559
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2022:5622200559.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Katarínou Podhorcovou v právnej veci starostlivosti o maloletého T. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom pri otcovi, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa matky U. M., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom T. U. XX, okres Liptovský Mikuláš, t. č. na neznámom mieste, a otca U. J., nar. X. XX. XXXX, trvale bytom Q. G. XXX/XXX, V., okres Trebišov, t. č. bytom T. U. XX, okres Liptovský Mikuláš, v konaní o zrušenie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou maloletého, uložený rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 5P/11/2015-42 zo dňa 28. 5. 2015.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 14. 2. 2022 doručil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, podnet na zrušenie dohľadu nad výchovou maloletého T. M., nar. XX. XX. XXXX, nariadený rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 5P/11/2015 zo dňa 28. 5. 2015. Svoje podanie úrad odôvodnil tým, že hoci bol maloletý pôvodným rozhodnutím sp. zn. 5P/11/2015 zverený do osobnej starostlivosti matky, rozhodnutím Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 20P/53/2021 zo dňa 6. 10. 2021 došlo ku zmene, keď maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti svojho otca U. J.. V priebehu rozhodného obdobia zisťoval úrad úroveň starostlivosti rodičov o dieťa, v rodine poskytovali poradenstvo a pomoc, spolupracovali s inštitúciami. V sledovanom období opakovane nastala situácia, že matka opúšťala domácnosť aj dieťa, zmizla aj na niekoľko dní, syna ponechala bez dozoru, zdržiavala sa na neznámych miestach. Z úradnej činnosti a výpovedí členov rodiny, ako aj otca maloletého bolo známe, že matka požívala vo zvýšenej miere alkoholické nápoje. Otec maloletého U. J. žil v Prahe, avšak v auguste 2021 sa kvôli maloletému presťahoval na Slovensko, kde prevzal starostlivosť o syna. Žijú spolu v rodinnom dome patriacom sestram matky maloletého, obývajú jednu izbu, primerane zariadenú. Maloletý má vlastné lôžko, hygiena domácnosti sa od príchodu otca zlepšila. Otec uvádza, že bývanie v dome je pokojné, so sestrami matky si rozumie, pomáhajú si navzájom. Na bývanie im prispieva sumou 60,- eur mesačne, stravu zabezpečuje sebe a maloletému T. osobitne. Od septembra 2021 je zamestnaný vo firme M. L..C..I.., N. Y., s príjmom približne 550,- eur mesačne. V práci sa snaží, chce si ju udržať. V čase doručenia podnetu bol maloletý žiakom 4. ročníka Základnej školy v F., jeho prospech sa zlepšil. Bola mu stanovená diagnóza ADHD s narušenou komunikačnou schopnosťou. Na vyučovanie sa pripravuje, spolupracuje aj počas dištančného štúdia (v čase pandemickej situácie spojennej s ochorením COVID-19). Starostlivosť o maloletého otec zvláda dobre. Maloletý je spokojný, od času, ako je v starostlivosti otca, zlepšil si vyučovacie výsledky. U otca má pravidlá, čas určený na prípravu na vyučovanie. V školskej jedálni sa nestravuje, nenavštevuje ani školský klub detí. Do školy a zo školy cestuje sám autobusom. Zabezpečené má všetky pomôcky

do školy, oblečenie a všetko potrebné. Otec so školou komunikuje, spolupráca je bezproblémová. S maloletým majú vybudované dobré vzťahy, syn ho rešpektuje. Ku matke otec uviedol, že od augusta 2021 sa nezdržiava doma, nevie, kde sa nachádza. Matka sa o syna žiadnym spôsobom nezaujíma osobne, ani telefonicky. Neplní si ani vyživovaciu povinnosť.

2. Dňa 4. 5. 2022 rozhodol Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením o začatí konania o zrušení výchovného opatrenia - dohľadu nad výchovou maloletého T. M., nariadeného rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 5P/11/2015 zo dňa 28. 5. 2015, právoplatným dňom 4. 6. 2015. Súčasne súd ustanovil maloletému na jeho zastupovanie v konaní kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš.

3. Vzhľadom k tomu, že napriek aktívnemu postupu súdu, nebolo možné doručiť matke uznesenie o začatí konania a predvolanie na pojednávanie na známu adresu trvalého bydliska v obci T. U. XX, N. Y., súd jej oznámil začatie konania vo veci náhradným doručovaním v súlade s § 116 ods. 2 Civilného sporového poriadku v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku oznámením na úradnej tabuli súdu. Na pojednávanie nariadené na deň 28. 7. 2022 sa matka nedostavila, doručenie predvolania bolo vykázané zákonnou fikciou v súlade s ust. § 106 ods. 2 písm. a) Civilného sporového poriadku na adrese evidovanej v registri obyvateľov Slovenskej republiky.

4. Na pojednávaní dňa 28. 7. 2022 kolízny opatrovník zotrval na stanovisku, že sú splnené podmienky pre zrušenie výchovného opatrenia - dohľadu nad výchovou maloletého. Výchovné opatrenie - dohľad nie je potrebný, pretože dieťa je v dobrej starostlivosti otca, riadne chodí do školy, prospieva, nie je dôvod pre trvanie výchovného opatrenia.

5. Otec na pojednávaní po zákonom poučení vyjadril súhlas so zrušením výchovného opatrenia, s vyjadrením kolízneho opatrovníka i s obsahom jeho správy (pozn.: správa zo zisťovania pomerov v rodine maloletého). Potvrdil, že o syna sa riadne stará, a tento aj dobre prospieva. Pravidelne chodí do školy, domov, rešpektuje otca ako autoritu. Na adresu syna sa otec vyjadril uspokojivo.

6. Okrem oboznámenia sa so stanoviskom kolízneho opatrovníka a vykonania výsluchu otca, vykonané bolo dokazovanie aj oboznámením s obsahom spisu, najmä s podnetom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, na zrušenie výchovného opatrenia, s obsahom výsledku lustrácie v registri obyvateľov Slovenskej republiky, najmä pokiaľ ide o maloletého, matku a otca, oboznámené bolo i s obsahom správy základnej školy o maloletom a s obsahom pripojených spisov Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 5P/11/2015, 20P/53/2021.

7. Z obsahu rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 5P/11/2015-42 zo dňa 28. 5. 2015 mal súd preukázané, že maloletý bol v tom čase zverený do osobnej starostlivosti matky, ktorá bola oprávnená maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého sumou 60,- eur mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred, k rukám matky maloletého, počnúc od 17. 2. 2015. Súd uložil nad výchovou maloletého dohľad, ktorý bol vykonávaný prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš jedenkrát za dva mesiace. Z obsahu správy kolízneho opatrovníka zo zisťovania pomerov v rodine v tom čase, dňa 26. 7. 2016, mal súd preukázané, že matka spolupracovala s odbornou ambulanciou MUDr. A. R., z lekárskeho správy vyplynulo, že neboli u nej pozorované odvykacie prejavy po užití alkoholu, dodržiavala rady lekárky a spolupracovala s ňou. So synom navštevovala otca v Českej republike, kde spolu trávili niekoľko dní. Už v tom čase bol vzťah maloletého s otcom dobrý, otec na výživu syna pravidelne matke prispieval, okrem toho niekedy i nad rámec výživného. Pracoval na základe dohody o vykonaní práce, evidovaný bol ako uchádzač o zamestnanie. Matka v danom čase plánovala dlhodobé vycestovanie za otcom dieťaťa, s ktorým mali byť dohodnutí, že si v Českej republike spoločne prenajú byt, pretože matka predpokladala lepšie možnosti zamestnania sa v Českej republike. Otec kooperoval pri zabezpečovaní umiestnenia maloletého do príslušnej materskej školy. V starostlivosti matky v tom čase neboli zistené nedostatky. Rovnako otec prejavoval o syna záujem, v danom čase dohľad nad výchovou maloletého plnil svoj účel. V ďalšej správe kolízneho opatrovníka zo dňa 22. 2. 2017 bolo konštatované, že matka sa s maloletým zdržiavala v Českej republike krátkodobo, vrátila sa s ním na územie Slovenska 26. 8. 2016 s odôvodnením, že takto sa s otcom dieťaťa dohodli a pre syna je domáce prostredie prirodzené, pretože si nemohol zvyknúť na zmenu. Po pracovnom úraze bol s matkou rozviazaný pracovný pomer, dňa 30. 1. 2017 sa zaevidovala ako uchádzačka o

zamestnanie a nárokovala si na dávku v hmotnej núdzi. Zo správy psychiatrickej ambulancie Liptovskej nemocnice s poliklinikou v tom čase vyplynulo, že matka z ambulanciou nespolupracovala v máji 2016, kedy sa na kontroly nedostavila, neospravedlnila sa, neobjedнала si ďalší termín stretnutia. V ďalšej správe zo dňa 9. 12. 2016 sa v správe psychiatrickej ambulancie konštatuje, že matka sa od septembra 2016 zúčastňovala pravidelných kontrol, na kontrolách nejavila známky požitia alkoholu. V decembri 2016 bol lekárom pozorovaný mierny, diskretný tremor v predpažení matky, ktorý sa nedal posúdiť ako odvykací prejav, matke bol realizovaný odber hepatálnych parametrov, ktoré boli na hranici normy. Detská lekárka maloletého uviedla, že dieťa nebýva choré, matka chodí s maloletým pravidelne na prehliadky a očkovania. Dieťa je na vyšetrení vždy čisté, primerane oblečené, starostlivosť o dieťa zo strany matky hodnotila lekárka ako primeranú. Zo strany inštitúcií v tom čase neboli hlásené žiadne problémy s výchovou a starostlivosťou o maloletého. Otec sa i naďalej o dieťa zaujímal, pravidelne platil na neho výživné. V danom čase dohľad nariadený súdom stále plnil svoj účel.

8. V ďalšej správe kolízneho opatrovníka zo dňa 29. 11. 2018 vyplýva, že po zdravotnej stránke je o maloletého postarané, avšak zo správy materskej školy vyplynulo, že hoci dieťa má zabezpečené všetky potreby do zariadenia, jeho hygiena je dobrá, poplatky za maloletého sú uhrádzané, maloletý sa zapája do aktivít, spolupracuje, rešpektuje pokyny učiteliek, v materskej škole prospieva a vzťah maloletého s matkou hodnotia ako dobrý, tak v jesennom období pozorovali, že z matky bolo cítiť alkohol, na čo bola upozornená. V letnom a jesennom období mala matka problémy, ktoré riešila požívaním alkoholu. Kolízny opatrovník ďalej v správe uviedol, že matka si svojim nezodpovedným správaním narušila vzťahy v rodine. V danom období bola rodine poskytovaná pomoc a podpora. Matka bola nezamestnaná, mala zdravotné problémy, s úradom nespolupracovala, zhoršila sa hygiena maloletého v materskej škole, taktiež starostlivosť o dieťa, o ktoré sa potom starali matkini rodičia a sestra. Matke bola doporučená hospitalizácia na psychiatrickom oddelení na zastavenie ľahu pitia, na liečbu však nenastúpila. Rodina bola monitorovaná, postupne sa problémy u matky vyriešili. Z následnej správy psychiatrickej ambulancie MUDr. R. vyplýva, že matka s ambulanciou spolupracuje, nemá nastavenú medikamentóznú liečbu, pri kontakte má mierne príznaky tremoru, odvykacie príznaky sa neprejavujú jednoznačne. V závere bolo konštatované, že matka je rizikový pacient, ktorý aktuálne abstínuje. Matka v danom čase uviedla, že ju naplňa starostlivosť o syna, našla si prácu, snaží sa v nej získať si dobré meno a zotrvať v nej, zlepšili sa aj vzťahy v rodine, uvádzala, že alkohol nepožíva. Kolízny opatrovník v danom období konštatoval zlepšenie starostlivosti o maloletého a plnenie účelu dohľadu nad výchovou maloletého. Kolízny opatrovník konštatoval plnenie účelu výchovného opatrenie i v ďalšej správe zo dňa 6. 2. 2019 a 4. 3. 2020.

9. Ku postupným, negatívnym zmenám začalo dochádzať od začiatku roka 2021, pričom v správe kolízneho opatrovníka zo dňa 3. 2. 2021 sa uvádza, že matka s rodinou nekomunikuje, vzťahy sú narušené. Domácnosť matky je na nižšej úrovni, maloletý však stále zabezpečené jeho potreby. Matka mu počas pandemických opatrení chodievala po zadania domácich úloh, ktoré sa snažil poctivo vypracovávať. Dňa 13. 8. 2021 bolo tunajšiemu úradu oznámené políciou, že matka opustila dňa 12. 8. 2021 domácnosť a nevrátila sa. Úrad kontaktoval sestru matky Y. M.Í., ktorá žije v spoločnej domácnosti. Menovaná uviedla, že T. v čase neprítomnosti matky poskytuje riadnu starostlivosť a do návratu matky sa o neho postará. Telefonicky bol kontaktovaný otec maloletého, ktorý hneď pricestoval z Prahy za synom. V danom čase konštatoval kolízny opatrovník, že výchovné opatrenie stále plní svoj účel, avšak vzhľadom na danú situáciu, s rodinou je potrebné pracovať.

10. Vzhľadom ku skutočnosti, že otec poskytuje maloletému dlhodobo, od augusta 2021, primeranú starostlivosť, kolízny opatrovník vo svojej správe zo dňa 10. 2. 2022 konštatoval, že v dôsledku zmeny osobnej starostlivosti o maloletého, zabezpečovanej dlhodobo otcom riadne a zodpovedne, nariadenie dohľadu nad výchovou maloletého nie je viac potrebné.

11. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

12. Podľa § 23 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

13. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Na základe preukázaného skutkového stavu súd konštatuje, že rozhodnutie o výchovnom opatrení - uloženie dohľadu nad výchovou maloletého rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 5P/11/2015-42 zo dňa 28. 5. 2015 stratilo svoje opodstatnenie. Z rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 20P/53/2021-45 zo dňa 6. 10. 2021 je zrejmé, že maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti otca, ktorý je oprávnený maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Súčasne bola matka zaviazaná prispievať na výživu maloletého v sumách po 150,- eur mesačne, počnúc od 16. 8. 2021, t. j. od obdobia faktickej starostlivosti poskytovanej maloletému jeho otcom. Zo správy kolízneho opatrovníka potvrdenej na pojednávaní, vyplýva, že maloletý v starostlivosti otca prospieva, otec zabezpečuje uspokojovanie potrieb maloletého, zabezpečuje mu bývanie, výživu, ošatenie, obuv, hygienu, lekársku starostlivosť, vzdelávanie, vytvára mu priaznivé podmienky pre jeho zdravý vývoj. Na základe uvedeného súd rozhodol o zrušení výchovného opatrenia - dohľadu nad výchovou maloletého.

15. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš v štyroch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 2 ods. 1 v spojení s § 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z. lehota na podanie odvolania do 30. apríla 2020 neplynie.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.